

napísal **Slavomír Szabó**

Bola noc. Chalupy pokryté slamenými strechami už dávno pohltila tma, ba zaliezla aj do ich vnútra, vyplnila izby, kuchyne, prikryla mužov i ženy, čo pod ťažkými perinami zaľahli, aby ich duše otvorili bránu do sveta snov. Ulice zívali prázdnotou, ani psy nebrechali a zo stajní sa ozývalo len tiché odľukovanie spokojných zvierat. Mesiac striedavo vychádzal, potom sa zas skrýval za mraky a hviezdy neboli práve najjasnejšie. Ich jemný strieborný svit dopadal na Markušovce len natoľko, že z diaľky bolo možné uvidieť iba vysoký kaštieľ a vežu kostola, čo sa vytrčala z malého pahorku na konci dediny.

Uprostred tejto noci, keď vládol zdanlivý pokoj, ktorý naruší až ranné brieždenie, sa na ulici pred kaštieľom mihla postava muža zahaleného v čiernom plášti. Kráčal rýchlo, ponáhľal sa. Čižmami však našľapoval opatrne, aby ho nikto nezačul; na prvý pohľad bolo jasné, že netúži, aby ho niekto videl. Bol to Michal, známy mladík, syn bohatých zemanov, teda človek, o ktorom sa veľa hovorilo, klebetilo, najmä v súvislosti s tým, kedy ho už konečne oženia a či majetky sa svadbou spoja. Vysoký a pre ženy isto príťažlivý, s telom muža a očami dieťaťa.

Taký je pre rodičov hotovým pokladom, isto skúsia osloviť aj vyššie ako zemianske vrstvy; tomu mozole na rukách od roboty nikdy nenavrú. Dieťa šťasteny, miláčik osudu, čo viac by si ešte mohol priať? Keby ho stretol ktokoľvek, isto by sa divil, prečo spokojne nespí, alebo prečo tu v tento nezvyklý čas takmer beží po vlastných, keď ho za dňa najčastejšie vídavať v konskom sedle.

Michal pobehol popred kaštieľ a už sa aj chystal otočiť k Hornádu, keď zbadal na ulici kohosi stáť. Zazobral sa, očami skúsil prekrojiť tmu, ale nevelmi sa mu darilo. Rozpoznal len toľko, že ten ktosi naň hľadá. Pritisol sa teda k ozdobnej ohrade záhrady kaštieľa, azda dúfajúc, že takto ostane nevidený. Zbytočne. Postava na ulici sa pohla, a to rovno k nemu. Ešte nerozoznal tvár, ale cítil pohľad. Zvrátil obočie, akoby na chvíľu rozmýšľal čo teraz, ale potom sa otočil a utekal preč, len aby sa nestretli. Nebežal však k rieke, ako pôvodne plánoval, ale prvou uličkou popri kaštieli až k chudobným domom a odtiaľ si to zamieril k zrúcaninám starého hradu, čo stál opustený na okraji dediny. Zastal pod jeho vysokými chladnými hradbami, tu ho isto nikto hľadať nebude. Potreboval sa vydýchať, lebo po tom behu mu srdce bilo ako splašené. Muž, ktorého videl, bol isto nočný vartaš, čo obchádza celú noc dedinu, aby dával pozor na oheň a na zlodejov. A keď ho zbadal, začne ho hľadať. Možno ho nespoznal. Musí teda čo najskôr vybehnúť z dediny. Tam za poľami a medzi stromami na brehoch rieky bude pokojnejší. Je to tiché miesto, kde sa už dlho po nociach tajne stretáva s Agneskou, aby sa tešili jeden druhému. Ako si pripomenul jej úsmev, krehké ramená a vášnivé objatia, pookrel. Pozrel naokolo, či je naozaj sám a rozhodol sa prebehnúť okolo kostola a tadiaľ cez poľa. Už sa aj vystrel, že ide, ale strhol sa. Hneď pri ňom, možno tak na štyri kroky stál muž. Isto ten, ktorého pred chvíľkou videl; nebol to teda dedinský strážnik.

[celý príbeh nájdete na stránkach L. S. Pravé orechové](#)

{comments on}